

به نام خدا

رشته: آموزش بهداشت	مقطع: کارشناسی ارشد	طرح درس: آموزش بهداشت ارتقای سلامت (۲)
۳ واحد نظری		مدرس: احمد علی اسلامی

مقدمه:

نظر به اینکه هدف علم آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، ایجاد انگیزش، بصیرت، توانمندی تشخیص و مقابله با شرایط و موقعیت های ایجاد مشکل رفتاری، و ایجاد رفتار سالم در افراد می باشد، آموزشگر سلامت با کاربرد مهارت های اطلاعاتی، شناسایی تعیین کننده های رفتاری، تشخیص نظریه های تغییر رفتار متناسب با شرایط مددجو، یک برنامه آموزشی مطلوب را تدوین میکند. لذا دانشجویان گرامی باید با دقت بیشتری به این مفاهیم توجه نمایند. بنابراین انتظار کلی است که دانشجو در پایان دوره آموزشی با نظریه های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت و چگونگی کاربرد آن در حوزه تغییر رفتار آشنا شوند.

۱- اهداف :

جلسه اول و دوم (۴ ساعت) :

هدف میانی- پس از توضیحاتی درباره چگونگی کار روند آموزش و فعالیت ها، مفاهیم سلامت، آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، تاریخچه و اهمیت آن شرح داده می شود.

هدف های ویژه : در پایان از دانشجو انتظار می رود که:

- مفاهیم سلامت و بیماری را تعریف نماید.
- ابعاد سلامت و شیوه های سنجش آن را توصیف نماید.
- مهمترین عوامل تعیین کننده سلامت و سهم نسبی هر کدام را تشریح نماید.
- **جلسه سوم: (۲ ساعت)**

هدف میانی- پس از مرور مطالب پیشین، مکاتب یادگیری و آموزشی، شرح داده می شود.

هدف های ویژه : در پایان جلسه از دانشجو انتظار می رود که:

- مفاهیم آموزش سلامت و ارتقای سلامت را تشریح نماید.
- عناصر سه گانه ارتقای سلامت را توصیف و قادر باشد روابط این سه عنصر را تشریح نماید.
- تمایز آموزش سلامت و ارتقای سلامت و کاربرد آن را با استفاده از مثال در تدوین برنامه توضیح دهد

جلسه چهارم و پنجم (۴ ساعت):

هدف میانی- پس از مرور مطالب پیشین، به نظریه های یادگیری مهم (یادگیری کنشگر، یادگیری گشتالت، یادگیری معنی دار...) و فرایندهای مؤثر بر یادگیری شرح داده می شود.

هدف های ویژه : در پایان جلسه از دانشجو انتظار می رود که:

- مفاهیم سازه، نظریه، الگوهای برنامه ریزی در درک فرایند یادگیری و تغییر رفتار بیان نماید.
- دیدگاه های مهم یادگیری (مکاتب رفتار گرایی و شناخت گرایی) و کاربرد آن را در آموزش سلامت توصیف نماید.
- سطوح مختلف برنامه ریزی فردی، بین فردی، اجتماعی و سازمانی را بر اساس هرم بهداشت عمومی توصیف نماید.
- قادر به طبقه بندی مهمترین نظریه های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت در سطوح مختلف برنامه ریزی باشد.

جلسه ششم الی هفتم (۴ ساعت) :

هدف میانی- پس از مرور مطالب پیشین، الگوی برنامه ریزی پرسید- پروسید گرین و کراتر شرح داده می شود"

هدف های ویژه : در پایان جلسه از دانشجو انتظار می رود که:

- اهمیت الگوی برنامه ریزی در تغییر رفتار را توضیح دهد.
- سنجش وضعیت مبتنی بر الگوی گرین - کراتر را همراه با مثال های مشخص توصیف نماید

- تشخیص رفتاری و آموزشی را مبتنی بر الگوی گرین - کراتر همراه با مثال های مشخص توصیف نماید.
- چارچوب یک برنامه آموزشی منظم مبتنی بر الگوی گرین - کراتر را توضیح دهد.
- شیوه های مختلف ارزشیابی را در موقعیت های یاددهی و یادگیری توضیح دهد.
- انواع ارزشیابی مبتنی بر الگوی گرین - کراتر را توضیح دهد.

جلسه هشتم، نهم و دهم (۶ ساعت):

در این جلسات، نظریه های میدانی، اسناد، عمل منطقی، انتظار ارزش، باور سلامتی، رفتار برنامه ریزی شده و حفظ انگیزش تشریح می شوند. در تمامی جلسات آینده هر دانشجو موظف است کار عملی خود را ارائه نماید:

یک مقاله مرتبط با موضوع آموزش را با اهداف (۱) یادگیری بیشتر در موضوع، (۲) تمرین، و (۳) بحث در توانمندی ها و نقاط ضعف نظریه مورد نظر. عدم ارائه کار عملی باعث کسر نمره برای هر جلسه خواهد بود.

- تاریخچه نظریه ها بیان را توضیح دهد.
- مولفه های اساسی نظریه های مورد بحث را تشریح نماید.
- نقش و اهمیت نظریه های انگیزشی، نگرشی و ترس را در تولید پیام مبتنی بر نظریه های ادراکی تشریح نماید.
- کاربرد هر کدام از نظریه های هدف جلسه را در مداخلات آموزشی - رفتاری تحلیل نماید.
- نقاط قوت و ضعف نظریه های ادراکی هدف جلسه توصیف نماید.

جلسه یازدهم (۲ ساعت):

هدف میانی - پس از مرور مطالب پیشین، دانشجو بر اساس تکلیف کار عملی به ارائه بحث مرتبط با نظریه های مورد اشاره در جلسه قبل مبتنی بر مقالات پژوهشی می پردازد.

هدف های ویژه: در پایان جلسه از دانشجو انتظار می رود که:

- ضمن درک عمیق تر با بیان نمونه های پژوهشی مبتنی بر سازه های نگرشی، ادراکی، قادر باشد سازه های مورد نظر را مبتنی بر مقاله تحلیل نماید.

جلسه دوازدهم (۲ ساعت):

هدف میانی - پس از مرور مطالب پیشین، نظریه یادگیری اجتماعی و شناختی اجتماعی، بحث می شود.

هدف های ویژه: در پایان جلسه از دانشجو انتظار می رود که:

- مبانی و تاریخچه نظریه بندورا را توصیف نماید.
- مولفه های نظریه را تشریح نماید.
- کاربرد نظریه های یادگیری و شناختی اجتماعی بندورا را در مداخلات آموزشی - رفتاری توصیف نماید.
- نقاط قوت و ضعف نظریه های یادگیری و شناختی اجتماعی بندورا را توصیف نماید.

جلسه سیزدهم (۲ ساعت):

هدف میانی - پس از مرور مطالب پیشین، دانشجو بر اساس تکلیف کار عملی به ارائه بحث مرتبط با نظریه های مورد اشاره در جلسه قبل مبتنی بر مقالات پژوهشی می پردازد.

هدف های ویژه: در پایان جلسه از دانشجو انتظار می رود که:

- ضمن درک عمیق تر با بیان نمونه های پژوهشی مبتنی بر سازه های شناختی - اجتماعی، قادر باشد سازه های مورد نظر را مبتنی بر مقاله تحلیل نماید.

جلسه چهاردهم الی پانزدهم (۲ ساعت):

هدف میانی - پس از مرور مطالب پیشین، نظریه انتشار نوآوری، بازاریابی اجتماعی و چارچوب ارتقای سلامت بحث می شود.

هدف های ویژه: در پایان جلسه از دانشجو انتظار می رود که:

- مبانی و تاریخچه نظریه های انتشار نوآوری و بازاریابی اجتماعی را توصیف نماید.
- مولفه های هر کدام از نظریه ها را تشریح نماید.
- کاربرد نظریه های انتشار نوآوری و بازاریابی اجتماعی را در مداخلات آموزشی - رفتاری توصیف نماید.
- نقاط قوت و ضعف نظریه های انتشار نوآوری و بازاریابی اجتماعی را توصیف نماید.

جلسه شانزدهم :

هدف میانی- پس از مرور مطالب پیشین، دانشجو بر اساس تکلیف کار عملی به ارائه بحث مرتبط با نظریه های مورد اشاره در جلسه قبل مبتنی بر مقالات پژوهشی می پردازد.

هدف های ویژه : در پایان جلسه از دانشجو انتظار می رود که:

- ضمن درک عمیق تر با بیان نمونه های پژوهشی مبتنی بر سازه های انتشار نوآوری و بازاریابی اجتماعی ، قادر باشد سازه های مورد نظر را مبتنی بر مقاله تحلیل نماید.

جلسه هفدهم الی آخر:

گزارش و ارائه پروژه آموزشی به عنوان یک فعالیت یادگیری دانشجو و ارزیابی آن.

۲) شرایط

- پیشنهاد حذف عناوین و یا جایگزین عناوین دیگری از نظر اینجانب بلامانع و قابل اجراست.
- خاموش نمودن تلفن همراه قبل از ورود به کلاس الزامی است.
- غیبت دانشجو بیشتر از سقف منجر به حذف واحد، و هر جلسه غیبت موجب کسر نمره می شود.

۳) فرایند آموزش

- روش آموزش: سخنرانی، بحث گروهی و پرسش و پاسخ
- وسایل آموزش: استفاده از اسلاید های کامپیوتری
- فعالیت دانشجو:
- حضور فعال برای مشارکت در بحث و پرسش و پاسخ،
- تحلیل نظریه های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت با استفاده از یک مقاله
- فعالیت خارج از کلاس در قالب پروژه آموزشی کتابخانه ای.

۴) فرایند ارزشیابی

- آزمون کتبی - ۸ نمره
- مشارکت در بحث کلاس - ۲ نمره
- تحلیل موضوعات آموزشی کلاسی مبتنی بر کتاب و مقاله -۵ نمره
- پروژه تحقیقاتی ۵ نمره
- جمع نمرات - ۲۰ نمره

۵) منابع

- (۱) محسن صفاری و همکاران، نظریه ها، مدل ها و روش های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، تهران - انتشارات سبحان
- 2) Theory at a Glance (2008)
 - 3) J Thomas Butler. Principles of Health education and Health Promotion (third edition), Wadsworth , Thomson Learning, 2000.
 - 4) Glanz, K., Lewis, F. M., and Rimer, B. K. (eds.). (2006). Health Behavior and Health Education: Theory, Research, and Practice. (4th ed.) San Francisco: Jossey-Bass,
 - 5) Assessment and planning in health programs: Hodges and Videto